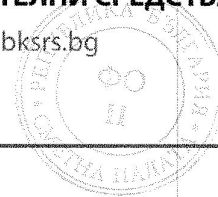

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

1000, София, бул. Витоша 18, тел. (02) 904 66 40; e-mail: info@nbksrs.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към годишен финансов отчет за 2023 г. на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства

Относно: Прилаганата счетоводна политика и информация за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи през 2023 г.

Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (Националното бюро, Бюрото, НБКСПС) е независим държавен орган, който осъществява наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез специалните разузнавателни средства, както и защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СПС, започнало да осъществява дейност през 2014 г. То е постоянно действащ орган, който се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател, и се подпомага от администрация, служителите в която се назначават по трудово правоотношение.

Националното бюро е юридическо лице със седалище в гр. София, първостепенен разпоредител с бюджет, без подведомствени разпоредители и няма открити извънбюджетни сметки.

НБКСПС осъществява дейност във функционална област „Наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства“ като се прилага програма „Контрол на специалните разузнавателни средства. Разходваните средства се отчитат като ведомствени разходи, съобразно потребностите на Националното бюро и действащата нормативна уредба.

Годишният финансов отчет за 2023 г. на Националното бюро за контрол на СПС е съставен по форма и съдържание, определени със заповед № ЗМФ-

1338/22.12.2015 г. и указанията на ДДС № 8/21.12.2023 г. на министъра на финансите и съдържа информация за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г.

Годишния финансов отчет на НБКСПС за 2023 г. включва:

1. баланс;
2. отчет за приходите и разходите;
3. отчет за касовото изпълнение на бюджета;
4. приложение, съдържащо:
  - пояснения за прилаганата счетоводна политика;
  - информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи и задбалансови позиции;
  - информация за изпълнението на показателите по бюджета по пълна бюджетна класификация.

Счетоводната дейност в Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства се осъществява в качеството му на първостепенен разпоредител с бюджет.

За отчитане на всички факти, явления и процеси и за представяне на вярна и точна информация за имущественото и финансовото състояние на Националното бюро във финансовите отчети се спазват изискванията, заложи в Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2023 г., Националните счетоводни стандарти (НСС), ДДС № 20/14.12.2004 г. на Министерство на финансите (МФ), както и други указания на МФ по въпросите на отчетността. Утвърдена е и се прилага счетоводна политика, съобразена, както с основните изисквания и принципи, така и с вътрешните нормативни актове, отразявайки спецификата на дейността, настъпили промени, както и необходимостта от по-пълно отразяване на процесите и дейностите. Утвърден е и Индивидуален сметкоплан, съобразен с изискванията на указание на МФ ДДС № 14/30.12.2013 г.

Годишният отчет за касовото изпълнение за 2023 г. на Националното бюро е съставен по пълна бюджетна класификация, в съответствие с утвърдените от МФ макети и включва:

- Отчет за касовото изпълнение на бюджета (Б-3);
- Отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства (Б-3 с код 33);
- Отчет за салдата (наличностите) по банкови сметки (НАЛ-3);
- Разшифровка на трансферните операции;
- Разшифровки на разходен параграф § 02-00;

- Разшифровка на разходен параграф § 52-00;
- Справка за поетите ангажименти по бюджета и справка за новите задължения за разходи по бюджета;
- Справка за определени плащания към бюджетни организации;
- Обяснителна записка, съдържаща анализ на изпълнението на приходите и разходите, извършените корекции по бюджета, информация за изпълнението на показателите максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. и максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2023 г.

При изготвяне на отчета за касовото изпълнение на бюджета към 31.12.2023 г. са извършени и включени за 2023 г. операциите по т. 59 от ДДС № 01/2003 г.

Оборотната ведомост към 31.12.2023 г. и другата отчетна информация към нея са изготвени по определената от МФ форма.

Годишният финансов отчет на Националното бюро за 2022 г. е заверен от Сметна палата след извършен финансов одит през 2023 г.

Текущото счетоводно отчитане в Националното бюро се извършва по способа на двустранното счетоводно записване с автоматизирана обработка на информацията, като се използва програмен продукт „Конто“.

Приходите и разходите са осчетоводявани съобразно параграфите на Единната бюджетна класификация. При отчитането им се следи за логическата връзка и равенството между счетоводните сметки и параграфи с цел вярно и коректно представяне на информацията в изготвяните финансови отчети. През 2023 г. са изготвяни месечни и тримесечни касови отчети, както и оборотни ведомости и баланси за всяко тримесечие. Същите са представени в Министерство на финансите и Сметна палата при спазване на указанията относно формата, реда и сроковете.

НБКРС изготвя финансовите си отчети при спазване принципа на начисляването – ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Съгласно изискванията на раздел VI „Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости“, т. 43 от указание на МФ ДДС № 8/21.12.2023 г., във връзка с прилагането на принципа на текущо начисляване, са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и

разходи, отнасящи се за 2023 г. включително и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи. Приложени са и процедурите в края на годината съгласно т.т. 48-49 от ДДС № 20/2004 г.

Потреблението на материалните запаси се оценява по метода „първа входяща, първа изходяща цена“ с изключение на горивата, по отношение на които се прилага метода на „среднопретеглената стойност“.

Начислени са разходите за провизии на персонала и припадащите се осигурителни вноски по реда на т. 19.7 от ДДС № 20/2004г., чрез дебитиране на сметка 6047 „Разходи за провизии за персонала“ срещу кредитиране на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“. При начисляването им за база е взето равнището на заплатите за м. януари 2024 г. и размерите на осигурителните вноски, приложими през 2024 г., към момента на изготвяне на настоящия отчет.

Националното бюро начислява амортизации на нефинансовите дълготрайни активи, заведени по баланса, при спазване на указанията дадени с ДДС № 05/2016 г. на МФ и в съответствие със Счетоводен стандарт 4 – Отчитане на амортизациите. Бюрото прилага линеен метод на амортизация по отношение на всички амортизируеми активи, с изключение на транспортните средства. Спрямо тях се прилага функционален нелинеен метод на база изминати километри (очакван пробег). За всеки месец в рамките на амортизационния срок се определя амортизационна квота и амортизационна норма, както на база очакван, така и на база реален пробег. Ежемесечно счетоводно отражение намира амортизационната квота, изчислена при реален пробег. Ако на годишна база се констатира разлики между амортизационната квота, изчислена при очакван пробег и амортизационната квота, изчислена при реален пробег като първата от двете е по-голяма, в зависимост от размера на разликата, счетоводно отражение в годишния финансов отчет намира амортизационната квота, изчислена при реален пробег, увеличена с % от размера на констатираната разлика.

Съгласно утвърдената счетоводна политика размера на степента на значителност на остатъчната стойност е определен на 150 лв.

Утвърден е обобщен амортизационен план, в който разпределението на амортизационната квота е отразено месечно.

При извършения през 2022 г. преглед на амортизируемите дълготрайни материални и нематериални активи по реда на т.т. 7.2 и 7.3 от СС № 4 –

Отчитане на амортизациите – не е извършвана промяна в прилаганите методи на амортизация, както и полезния срок на годност на активите.

Начислените разходи за амортизация се отразяват по дебита на сметките от подгрупа 603, а акумулираната за периода амортизация се отразява по сметките от група 24 от СБО.

Съгласно заповед на председателя на НБКСПС е извършена годишна инвентаризация на активите в употреба изписани като разход, материалните запаси, паричните средства и разчетите (вземания и задължения), включително поетите ангажименти по сключени договори към 31.12.2023 г.

Доходите на персонала ежемесечно се обобщават в разчетно-платежни ведомости, като полагащите се суми за възнаграждения за положен труд се отчитат като разход и като задължение за този период.

Оборотната ведомост на Националното бюро е изготвена на ниво синтетични счетоводни сметки, в лева със стотинки.

През 2023 г. счетоводната отчетност е организирана в отчетни групи “Бюджет” „Други сметки и дейности“.

Отчетна група „Бюджет“

В обхвата на групата се включват активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи от бюджетната дейност.

Спазен е принципа за стойностна връзка между начален баланс на 01.01.2023 г. и краен баланс на 31.12.2022 г., съгласно чл. 26, ал. 1, т. 5 от Закона за счетоводството.

Текущо през 2023 г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 от Сметкоплана на бюджетните организации.

Придобиването на активи е в съответствие с указанията на ДДС № 20 от 2004 г. и счетоводната политика на НБКСПС, съответно в увеличение на сметките за дълготрайни активи при кредитиране на сметките за парични средства. Отписването на дълготрайни активи от баланса на Националното бюро се отразява в намаление на съответните счетоводни сметки при дебитиране на сметките, показващи причините за това.

От Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства се прилага стойностен праг на същественост на дълготрайните активи от 1 000 лв. без ДДС.

По отношение на компютърните конфигурации и други взаимосвързани активи, когато стойността на цялата конфигурация надвишава минималния праг на същественост от 500 лв. (за целите на праговете за същественост в стойността на активите не се включват ДДС и другите данъци), съществените елементи се завеждат като дълготрайни материални активи (ДМА), независимо, че индивидуалната им стойност може да е под минималния праг. При това положение цялата стойност на конфигурацията се разпределя между тях. С разходите за последващата подмяна на стойностно несъществените елементи не се променя стойността на вече признатите активи, т.е. отчитат се като текущи разходи (т. 16.16.6 от ДДС № 20/2004 г.).

Дълготрайните активи се заприходяват по цена на придобиване, която включва фактурната стойност, включително невъзстановими данъци и мита и всички преки разходи, свързани с придобиването. Стойността на активите не се променя, при текуща подмяна на негови компоненти, които при първоначалното завеждане не са отчетени като разграничим актив. Всички последвали разходи се признават за текущи в периода, през който са направени.

За класифицирането и признаването на нематериални дълготрайни активи (НМДА) важат същите прагове на същественост, както и при отчитането на ДМА, като се има предвид и следното:

- програмните продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват;
- патентите, лицензионни права и други подобни НМДА, след изтичане на съответния срок, се изписват на разход, освен ако срокът не е подновен. В случай, че такъв актив представлява сбор от компоненти с различен срок, след изтичането на срока за даден компонент той се изписва на разход;
- нематериалните активи, които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват на разход към момента на тяхното придобиване;
- текущо изплащаните суми за поддръжка на патенти, лицензи и други подобни се отчитат като текущ разход.

Балансовата стойност на всички активи, собственост на НБКРС в началото на отчетния период е в размер на 1 827 658 лв., от които:

- на дълготрайните материални активи – 1 817 658 лв.;
- на нематериалните дълготрайни активи – 10 000 лв.

Изменението в размера на дълготрайните материални и нематериални активи през отчетната 2023 г. се дължи на:

1. начислените амортизации:

- на амортизируемите дълготрайни материални активи – 92 383 лв.;
- на амортизируемите нематериални дълготрайни активи – 1 766 лв.

Отчетната стойност на напълно амортизираните нефинансови дълготрайни активи е в размер на 94 348 лв., разпределена по групи активи, както следва:

- компютри и хардуерно оборудване – 31 198 лв.;
- други машини, съоръжения, оборудване – 22 619 лв.;
- леки автомобили – 27 800 лв.;
- програмни продукти и лицензи за програмни продукти – 12 731 лв.

Балансовата стойност на активите на Националното бюро в края на отчетния период в резултат на отразените през годината изменения възлиза на 1 733 510 лв., от които:

- на дълготрайните материални активи – 1 725 276 лв.;
- на нематериалните дълготрайни активи – 8 234 лв.

По сметките за задбалансови активи са отразени:

- по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ – активи, попадащи под стойностния праг на същественост, определен със счетоводната политика на НБКСРС, малоценни и малотрайни предмети. Дебитното салдо по сметката към 31.12.2023 г. е в размер на 160 956 лв. Съгласно утвърдената счетоводна политика на завеждане по задбалансовата сметка подлежат само онези от тях, които отговарят на следните условия:

- очаква се да бъдат използвани през повече от един отчетен период;
- имат стойност по-висока от 100 лв.;
- по преценка на главния счетоводител.

За целите на отчетността и контрола, за незаведените по сметка 9909 и вложени в употреба материални запаси се поддържа извънсчетоводен регистър.

- по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ – стойностите на получени и отписани банкови гаранции. Салдото по сметката към края на 2023 г. е в размер на 1 240 лв.;

- по сметка 9289 „Други дебитори по условни вземания“ – 1 170 лв.

Придобиването на литература, нормативни актове, наръчници, сборници, бюлетини и др., които не представляват библиотечен фонд, се отразява като се прилага т. 21 от указания на МФ ДДС № 08/16.09.2014 г. и само в отчетна група „Бюджет“. Нормативни актове и други, подлежащи на честа промяна и актуализация, се изписват на разход при придобиването им, а придобиването на останалите се отчита по сметките от група 30.

Предоставените аванси на доставчици са в размер на 28 418 лв. и са в резултат от прилагането на т. 28 от ДДС № 03/03.04.2009 г., както и заплатена авансово сума за бъдеща доставка на активи.

Няма неотчетени служебни аванси, предоставени текущо на подотчетни лица.

В Националното бюро в края на периода не е отчетена касова наличност.

Изменението в нетните активи за периода е в посока намаление и възлиза на 321 167 лв.

Краткосрочните задължения на НБКРС в края на 2023 г. са в размер на 9 924 лв., като част от тях се дължат на прилагането на т.т. 48-49 от ДДС № 20 от 2004 г.

Начислените провизии за персонала за неизползвани отпуски (очаквани разходи за отпуски и припадащите се върху тях осигурителни вноски за сметка на работодателя) са в размер на 383 360 лв. или с 235 427 лв. повече спрямо предходната 2022 г.

Начислена е и провизия за вземане по издаден изпълнителен лист, представляващо присъдени разноски по дело, което е класифицирано като несъбираемо, в размер на 50 % от номиналната му стойност.

В оборотната ведомост са отчетени начислените и поети данъци върху доходите на физическите лица и осигурителни вноски, включени и в съответните разходни параграфи на касовия отчет.

С чл. 47, ал 3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. са утвърдени показателите:

- максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. – 527 000 лв.;

- максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г. – 503 000 лв.

С извършените по бюджета на НБКРС промени през 2023 г., утвърденият размер на показателите е намален, както следва:

- максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. – 516 218 лв.;

- максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2022 г. – 492 218 лв.

Всички възникнали ангажименти по сключени от Националното бюро договори са осчетоводени по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, както и реализираните части от тях. За отразяване на настъпилите

изменения в първоначално поетите ангажименти са използвани сметките от подгрупа 980 „Поети ангажименти за разходи – потоци“.

Наличните ангажименти на Националното бюро към 01.01.2023 г. (начално кредитно салдо по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“) са в размер на 74 052 лв., представляват ангажиментите за разходи по договори, поети в предходни отчетни периоди, останали нереализирани към 31.12.2022 г. и подлежащи на изпълнение през 2023 и следващи бюджетни години.

През отчетната 2023 г. са възникнали ангажименти за разходи в размер на 219 712 лв., от които 204 948 лв. са за текущи разходи, а 14 764 лв. са за капиталови разходи. От възникналите нови ангажименти за разходи 66 794 лв. са в резултат на сключени договори (отразени по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“), а 152 918 лв. са ангажиментите за разходи с незабавна реализация (отразено в дебитното салдо на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“).

Реализираните за периода ангажименти са в размер на 217 760 лв., от които 202 996 лв. – за текущи разходи, а 14 764 лв. – за капиталови разходи. Същите са отразени по кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.

Текущо през 2023 г. са извършени корекции в стойността на поети ангажименти по договори в посока намаление, в резултат на промяна на предварителната оценка в размер на 8 675 лв.

Наличните към 31.12.2023 г. ангажименти за разходи на Националното бюро са в размер на 67 329 лв., което представлява и стойността на задбалансовите пасиви.

За отчитане изпълнението на показателя „Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани“ е използвана сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“.

Натрупаните през 2023 г. нови задължения за разходи са в размер на 217 760 лв., от които 202 760 лв. за текущи разходи и 14 764 лв. за капиталови разходи.

Отчетна група „Други сметки и дейности“

Тук са отчетени операциите свързани с получените/възстановени парични гаранции по сключен договор за доставка на балансово признат актив.

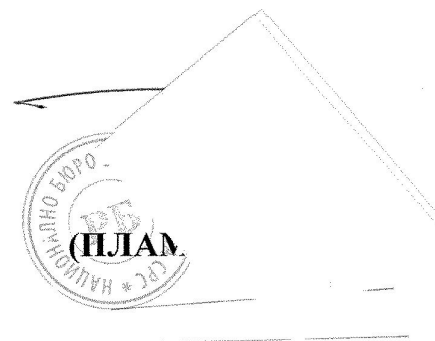
През отчетния период няма извършени стопански операции в тази дейност.

В Националното бюро в края на периода е отчетена наличност от парични средства по банкова сметка в размер на 2 259 лв., представляващи невъзстановена гаранция за изпълнение на договор.

С Вътрешните правила за Системата за финансово управление и контрол в НБКРС и изменение и допълнение към тях са въведени процедури за осъществяване на текущ контрол върху изпълнението на поетите финансови ангажменти и сключените договори и за последваща оценка на изпълнението. Процедурата за текущ контрол върху изпълнението на ангажиментите по сключени договори, предвижда и даването на мотивирани предложения за предприемане на допълнителни действия (изясняване и допълване на клаузи, наложили се корекции в обема или стойността на ангажмента и причини за тях и др.), след извършената оценка. Процедурите за последваща оценка на изпълнението отчитат предприетите допълнителни действия в хода на реализиране на ангажмента, в резултат на извършения текущ контрол на изпълнението и включват възможността за даване на препоръки по отношение поемането на нови финансови ангажменти/сключването на нови договори със същия или сходен предмет.

Настоящата обяснителна записка представлява неразделна част от годишния финансов отчет на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства за 2023 г. и е изготвена съгласно т. 1.4. от Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НБКРС:**

**Началник на сектор „ФС
и главен счетоводител:**

/Момка Апостолова /